

Кенгеш

Къурулуш бѐлюмню жангы даражага чыгъарырга тийишлиди

Тюнеме Москвада РФ-ни Правительство-суну Председателини орунбасары **Марат Хуснуллин**, жашуу журтланы къурулушлары, экология бла байламлы миллет проектлеге, жол инфраструктураны айнытууга бла шахар болумга атап, кенгеш бардырганды. Аны ишине Къабарты-Малкъарны башчысы **Казбек Коков** да къатышанды.

Тобешюнде жер-жерлени айнытуу, жашуу журтланы къурулушларын терклендируу, бу бѐлюмде багъаланы къурау, цифралы амалланы кийириу жаны бла баш магъаналы борча эмда бек алгъа тамамларга керек болгъан жумушла сюзюлгенди. Андан сора да, ипотеканы арталык ставкасы тийишорюню, ипотека кредитлени процентлени азайтынуу онгларына къаралганды.

Марат Хуснуллин къурулуш халкъла аралы стандартлага кѐчююню дурус кѐргени билдиргенди. Аны ючюн а, аны ючюн а, алгъа шѐндого багъаланы торлениргени керекди, нек дегенде ала тюз токташдырылгандыла дерча тийюлдю. Регионда багъаланы араларында башхалык да бек улпуду. «Конкурсну бардырадыла, алай багъала уа терс белгиленгенди, ахырында объект ишленмей къалды. Алай этерге жарамайды. Багъала тюз тергилерге керекдила», деп чертенди вице-премьер.

Правительствону борчу, деп къошханды ол. къыйматлы амалла табарганды, къурулуш къыралны айнытынуу баш бѐлюмлеринден бири болурча этергенди. «Биз миллет проектлеге кѐре тамамалылык ишлени планын жарашдырырга эмда бѐлюмню жангы даражага чыгъарылы, ишине илгендире барырга себеплик этерик оюнула хазырларга керекби», дегенди Марат Хуснуллин.

Къабарты-Малкъарда 2019 жылны эсеплерине кѐре, хайырланлырга берилген жашуу журтла 2018 жылдан эсе 8,8 процентке кѐбейгенди (474,1 минг кв.м.). «Юкюла тургъан юйюден кѐчюрюлгенлени саны» деген регион проекте кѐре, 81 адамны жашуу болуму илгендире белгиленген эди да, ол толусунлай толтурулганды.

Шахарда болумуу талландыруу жаны бла белгиленген жумушла да артыгы бла окыуна тындырылгандыла - битеу да 145 арбага да адамла аслам жыйлынуу 28 жер айданбардыргандыла. Къолайлы болула къурауу бек иги проекти ючюн баргъан битеруссий конкурса Бахсан «Гиче шахарла» деген номинацияда хорлаганды эмда 85 миллион сомду бюджетле аралы трансферт халда алганды.

КЪМР-НИ БАШЧЫСЫ БЛА ПРАВИТЕЛЬСТВОНУ ПРЕСС-СЛУЖБАСЫ

Тѐлеуле

Урушну ветеранлары къаллай бир ахча аллыкъдыла?

РФ-ни Президенти **Владимир Путин** Улуу Хорпанмы 75-жыллыгы бла байламлы ветеранларга ахча саууга тѐлеуню юсюнден Указго къол салганды. Аланы хар бирине 7,5 эмда 50 минг сом берилдикди. Ол ахча саууганы Россейде, Латвияда, Литвада бла Эстонияда дайым жашаган ветеранла аламыкъдыла.

75 мингшер сом ветеранлары бу къауумна тѐлендикди:
1) Улуу Ата журт урушуну инавилдиргени;
2) Улуу Ата журт урушуну къатышканы;
3) Хауада къоруулангъануу объектлерине, къоруулануу сооружениланы къурулушларында эмда алай башха жерледе ишленгенге;
4) «Житѐло блокадного Ленинграда» деген белги берилгенге;

5) Сабийлей концлагерьлеге, геттога эмда фашистле бла олони союзниклери Экинчи дуня урушуну кезинде къураган башха тутмакълаго тошкенге;
6) Финляндия бла къазуатны, Улуу Ата журт урушуну, Япония бла къаууганы кезулеринде жоюлган аскерчилени юй бийчелерини (варени), Улуу Ата журт урушундан къайтхандан сора елгенлени юй бийчелерине;
7) **50 мингшер сомну баш аламыкъдыла:**
1) Тылда 1941 жылны 22 июндундан башлап 1945 жылны 9 июнгогъа дерча бѐлгерлер бюджетден 7,1 миллиард сом бѐлюнорюкю. Ахча сауугаларын алыр ючюн ветеранлаго завление жаргоу керек тийюлдю - ол алашга апрель-май айладо тошердикди.

Премьер-министр **Михаил Мишустин** билдиргенге келе, бу тѐлеуле Федерал бюджетден 7,1 миллиард сом бѐлюнорюкю. Ахча сауугаларын алыр ючюн ветеранлаго завление жаргоу керек тийюлдю - ол алашга апрель-май айладо тошердикди.

Юбилей

Асыллыкъны бла инсан борчун билуноню юлгюсю

Бу юкюнде КЪМР-да Адамны эркиликлери жаны бла уполномоченный, тарых илмуланы доктору, профессор, Къабарты-Малкъарны, Къарачай-Черкени да илмуларыны сыйлы къуллукъчусу, РФ-ни Социал билим беруу жаны бла академиясыны, Социал ишине халкъла аралы академиясыны да академиги, **Илмуланы Петровский академиясыны (Санкт-Петербург)** член-корреспонденти, бай сынауу болган политик, жамауат адамы **Зумакулланы Мурстофаны** жашы Борис юбилейин белгилейди.

Зумакулланы Мурстофаны юбилейине аталган материал 5-чи бетде басыланды.

ПОЭЗИЯ БАЙРАМ

Белгилти поэтни сыйын кѐре

Къабарты-Малкъар Республиканы Маданият министрствосу КЪМР-ни халкъ поэти, КЪМР-ни Къырал сауугасыны иеси **Зубер Тагазитовну** 85-жыллык юбилейине хораланган поэзия байрамга чакъырды.

17 февральда. Атожукъ улу аты бахадда Поэзия аллеяда опен-эйр халда поэтни назмуларны окуу боллукъда. 14:00 сагъатда бошаныркъды.

Музыкалы театрда КЪМР-ни халкъ поэти, КЪМР-ни Къырал сауугасыны иеси **Зубер Тагазитовну** 85-жыллык юбилейине хораланган байрам ишине куралыкъды. 18:30 сагъатда бошаныркъды.

18 февральда. Зубер Тагазитовну ёз жеринде Терх районда юбилей тобешюле куралыкъдыла. Сорлукълары болгъануу бу телефон номерге сѐбешсин: 42-43-13.

Жыйылыу

Сюзюлген сорууланы бары да бек магъаналыдыла

КЪМР-ни Правительство-суну кезуило жыйылыуунда отузга жуукъ бегини проектерине къаралганды. Кенгешни Правительство-суну башчысы **Мусукалы Алий** бардырганды, аны ишине республиканы битеу министрстволарыны, ведомстволарыны эмда жер-жерли администрацияларыны келечилери къатышканды.

Сюзюуге чыгъарылган проектлени арасында иги кесеги алгъынгы бегимлеге эмда программа-малага, сора дагыда комиссиялага эм ишине къауумлага торленилеуе синдириу бла байламлы эдиле.

Республиканы жер эмда ырыскы бла байламлы халаны министри **Аслан Тохов** Къабарты-Малкъарны илгенинде болгъан ландыруу летиерлени илгенинде биришер юлюш, «Китап ара» къырал предпритие, Тъзыл талада орналган бир юй, тѐрт жер участка эмда онеки автомашина сатылгандыла. Аланы барындан да 31 миллион сом тошгенди. Министр билдиргенге кѐре, сатылмай къалган ырыскы быиылыны приватизация планына кѐчюрюлгенди. Аны юсюне республика дагыда «Гидрометаллург» акционер обществовуну акцияларындан тѐртден бирин сатарыкъды.

Аланы барысындан да бюджетге 810 миллион сом фойда тошгерге керек эди. Сатыу бла байламлы жумушла тийишисича тындырылгандыла, алай бу ырыскыга алычуланы

жанындан хазна сурам болмагъаны ючюн хайыр алылмай къалганды. Аны себепли башха амалла бла «Каббалкноподомитикни» ООО-ну акцияларындан бир пакет, «Башил» эмда «Черек» солуу-сатуу-ландыруу летиерлени илгенинде биришер юлюш, «Китап ара» къырал предпритие, Тъзыл талада орналган бир юй, тѐрт жер участка эмда онеки автомашина сатылгандыла. Аланы барындан да 31 миллион сом тошгенди. Министр билдиргенге кѐре, сатылмай къалган ырыскы быиылыны приватизация планына кѐчюрюлгенди. Аны юсюне республика дагыда «Гидрометаллург» акционер обществовуну акцияларындан тѐртден бирин сатарыкъды.

План толусунлай болмагъаны ючюн хайыр алылмай къалганды. Аны себепли башха амалла бла «Каббалкноподомитикни» ООО-ну акцияларындан бир пакет, «Башил» эмда «Черек» солуу-сатуу-ландыруу летиерлени илгенинде биришер юлюш, «Китап ара» къырал предпритие, Тъзыл талада орналган бир юй, тѐрт жер участка эмда онеки автомашина сатылгандыла. Аланы барындан да 31 миллион сом тошгенди. Министр билдиргенге кѐре, сатылмай къалган ырыскы быиылыны приватизация планына кѐчюрюлгенди. Аны юсюне республика дагыда «Гидрометаллург» акционер обществовуну акцияларындан тѐртден бирин сатарыкъды.

План толусунлай болмагъаны ючюн хайыр алылмай къалганды. Аны себепли башха амалла бла «Каббалкноподомитикни» ООО-ну акцияларындан бир пакет, «Башил» эмда «Черек» солуу-сатуу-ландыруу летиерлени илгенинде биришер юлюш, «Китап ара» къырал предпритие, Тъзыл талада орналган бир юй, тѐрт жер участка эмда онеки автомашина сатылгандыла. Аланы барындан да 31 миллион сом тошгенди. Министр билдиргенге кѐре, сатылмай къалган ырыскы быиылыны приватизация планына кѐчюрюлгенди. Аны юсюне республика дагыда «Гидрометаллург» акционер обществовуну акцияларындан тѐртден бирин сатарыкъды.

План толусунлай болмагъаны ючюн хайыр алылмай къалганды. Аны себепли башха амалла бла «Каббалкноподомитикни» ООО-ну акцияларындан бир пакет, «Башил» эмда «Черек» солуу-сатуу-ландыруу летиерлени илгенинде биришер юлюш, «Китап ара» къырал предпритие, Тъзыл талада орналган бир юй, тѐрт жер участка эмда онеки автомашина сатылгандыла. Аланы барындан да 31 миллион сом тошгенди. Министр билдиргенге кѐре, сатылмай къалган ырыскы быиылыны приватизация планына кѐчюрюлгенди. Аны юсюне республика дагыда «Гидрометаллург» акционер обществовуну акцияларындан тѐртден бирин сатарыкъды.

Акция

Назмула окыгъандыла, гюлле салгъандыла

Нальчик фашистледен эркин этилгенли 77 жыл тогънаны атылып Осетинская эм Ахохов аты орнала бирге къошылган жерде скверде 1943 жылда гитлерчилени къолунда болгъан шахарга битерик совет танкы аскер-тмесини къатында «Эсибизде тутубуз, хурмет этебиз!» деген акция бардырылганды. Аны автомобиль жол колледжники окыучулары бла усталары хазырлагандыла.

Жаш адамла жыйылыууга тынгы хазырланып келген эдиле. Ала, аркы документлени тиктири, Нальчик ючюн къазуатны тарыхыны,

аны эркин этиу сермешлеге совет къыралны битеу миллетлерины келечилери да бирге къатышкандыларны осперинден билдиргенди. Жаш адамла орус, малкъар, къабарты тилдеге къазуатка, мамырлыкны сакълауу магъанасына аталган назмуланы да окыгъандыла.

Жыйылыууда дуняны фашизмден тазалагъанда жанларын бергенлени, арда урушдан сора жаралдан елгенлени хурметине бир минут шумсуз тургъандыла эмда эсертмеге голле салгъандыла.

ТИКАЛАНЫ Фатима.

УЛБАШЛАНЫ Мурат.

Улуу Хорпанмы

75-жыллыгына

Улуу Ата журт урушуну къатышканы араларында Огъары Малкъардан Жанхотланы Къумукъну уланы Залимхан да болгъанды. Ол 1920 жылда тууганды. 1939 жылда уа аскерге чакъырылганды.

Бѐкем, къарулу жаш эди да, аны тогъулага къошдыла. Алгъа Белоруссияны, ызы бла у Латвияны бла Эстонияны жерлеринде къуллукъ этгенди. Уруш башлангъан юкюнде Залимханны аскер бѐлюмю Литвага кѐчюргенди. Биринчи сермешлеге да ол анда къатышканды.

Атышулдан биринде башына, бутларына да темир сыныкыла тийип, ауур жаралы болганды. Жашны Могилѐв шахарда госпитальга

Партизан къауумну къурамында сермешгенди

салдыла. Анда бир жаралы литовлу жаш бла шагърай болды.

Урушун биринчи конперинде немис аскерле алгъа тѐрк бара эдиле. Кысыз заманыны ичинде Могилѐвну анда башына, бутларына да темир сыныкыла тийип, ауур жаралы болганды. Жашны Могилѐв шахарда госпитальга

айладан бири эди. Жашла, ол буйрукъну толтуруу, ызларына къайта, онеки мотоцикли ашырып келе турган машинага тиеп къаладыла. Партизан жашла алгъа гранатла атадыла, салуу къадарыны автоматла дадан атырып къырдыла.

Машина ичинде уа портелин кесине къысып турган немис офицерин тутдыла. Экинчи кон а самолѐт бла Москвага ашырадыла.

Залимхан андан арты къадарыны юсюнден айтханда, урушдан сау-саламат кутуладыла. Литовлу тиширинуу алып, аны жеринде бириз жаша тургъанды. Арда бир да къайтды. 1986 жылда ауушхан халыра барды.

ОСМАНЛАНЫ Хыйса.

Себеплик

Эл молкъ техниканы жагъартыууу жашуу амалы

Эл молкъде урунганга себеплик этиу бла керештен «Росагролизинг» акционер общество техниканы жагъартуу программасын торлендиргенди. Аны хайыры битеу этеу ол берген онганы битеу терх эмда жеңилерек хайырлангъа боллукъду, деп билдиргенди КЪМР-ни Эл молкъ министрствосундан.

Программа къурагъаныны немис офицерин тутдыла. Экинчи кон а самолѐт бла Москвага ашырадыла.

Залимхан андан арты къадарыны юсюнден айтханда, урушдан сау-саламат кутуладыла. Литовлу тиширинуу алып, аны жеринде бириз жаша тургъанды. Арда бир да къайтды. 1986 жылда ауушхан халыра барды.

Быйла а техниканы андан да кѐп торленирени биринчи тѐлеусозу берилдикди. Проектлери уа инфляциядан эсе аз боллукъду, деп ишлендирилгенди «Росагролизинг».

Тѐлеулене жети жылдо дерчи къыргыз аман берилди. Техниканы саны бла регионлаго келениу салымдайды. Программага эл молкъ товарла чыгарыуу бла керештен эки предпритиеге эм башхала къатыштыргы эркинди. Аны толзу илзелери деп компанияны <https://www.rosagroleasing.ru/opf/> сайнда ашырылгенине, заявканы да анда бериле боллукъду.

ОМАНЛАНЫ Мурат.

Жазылыу - 2020

Мартдан алып, окупу башларча

ХУРМЕТЛИ ЖАМАУАТ!
Сиз бир торлю сытаула бла «Заманга» жазыламай къалган эсезиз, халны тозетирге онг барды. Февральны 24 дери, почтага барып, ана тилибизде чыккъан газетге жазылагъыз, аны мартдан алып, окупу башларкъсыз.

Тѐрт айга жазылыуу багъасы - 464 сом 20 капек.

Жазылыу - 2020

Мартдан алып, окупу башларча

ХУРМЕТЛИ ЖАМАУАТ!
Сиз бир торлю сытаула бла «Заманга» жазыламай къалган эсезиз, халны тозетирге онг барды. Февральны 24 дери, почтага барып, ана тилибизде чыккъан газетге жазылагъыз, аны мартдан алып, окупу башларкъсыз.

Тѐрт айга жазылыуу багъасы - 464 сом 20 капек.

Бизин индексбиз - 51532

Кырал берген ахчаны толусу бла эм файдалы жаратырғыа

КъМР-ни Эл молк министрствосу бла Россейни Эл молк кооперативлери эмда элчи молклерини ассоциациясы (АККОР) республикада бөлөмө алгыракыда Терк районда кенгеш бардыргандыла. Ведомстволаны келечилери ары келгенине быыл агро-промышленностко комплексе урунганнагы кырал не бла болушук этинген билдиргенде. Жыйлыгыга Россельхозбанкны, Сатыу-алыу «промышленност» палатаны келечилери, элени башчылары эм предпринимательле да кытышкандыла.

Биринчиден, бу районда

Заур Гажев финанс учрежденинде быыл жыйырыныулага деп жыйрмадан аслам кредит программа жарашдырылганын билдиргенде.

башчысы Борис Хамизов жыйынгандыла эл молк предпритияланы агроимля жаны бла жумушлары жалчыта, алагы торло-торло урулчула, минерал семирткичле, битилени кыруулау препаратла сатыу бла кюрешгенерин билдиргенди.

Эл молк министрствосунун башчысы Тимур Вадахов АККОР ишин агарчылыгы себептик этиную эм башына салып алай тынгылы бардырылыгына толусу шынганын белгилеп айтканды. Бизе бла министрствосун буюнлоюкко къалый субсидияла бергенин туура этгенди.

Бизин республика РФ-ни Эл молк министрствосу бла куюлжылы болжалгы келишим этгенди. Аны юсю бла регионга тогуз торло жаны бла болушук берилди. Дагында, ол айтканды, кер, жуук кезиде аслам эс мемориалдыгы бурулдуку.

Жаланда быыл тиийиш жумушлагы жарым миллиард сом бөлөнорюкю. Аны хайры бла былай системаланы кыруушларында эмда реконструкцияла атылган кыранчланы 60-70 процентин кыйтайрыгы болушук деп, талай элде бу жаны бла иш бардырылып башланганды да билдиргенди ол.

Эл таматалагы айлануу министрствосунун башчысы «Эл тийренини тынгылы айнтыу» деген программасы тийрек кытышыргы чакырганды. Аны хайры бла кеп торло жумушланы тамамаларга быыл 230 миллион сом жиберилди.

Бу ачкача элде социал объекте ишере, суу эмда газ биргылы тартыргы болушук.

Къабарты-Малкъары ала жыйылган мираэноу төрд ден бири бу районда едюрологгенин белгилеп, Тимур Вадахов жаз башы башлангычын тийиши сабан ишлеги тынгылы хазырылыгы, ол санда битимчилик себептик этиу амалланы хайрылып башлагарга, ашыгыргы чакырганды.

Министрство, АККОР, районну Эл молк управленийсы да документлен жарашдырыгы болушукту, деп чертенди ол.

«РФ-ни Эл молк министрствосу бла келишимде АПК-да предпритияланы учуз кредитле бла ондуруу программа бардырылды. Аны хайры бла ёнок ача 5 проценте берилге алынукту. Эл молк товарла чыгарычулагы ол бек тап келгенине сёз да жокуду», дегенди.

Продукцияны чыгаргандан сора сатарга да керекди, аныс производствону кыруудан хайр болмазлыгы баамды. Агарийлеге уа ол бек улуу баш уруулдан бириди. Сатыу-алыу – промышленност палатаны башчысынын орунбасары Мурат Гарданов эл молк продукцияга сумралары болганын кеп фирмаланы да билдирди, алай ала аны ары жасаланган оруну, ташууга чыдамдылыгы, башка заттары болушукунда, мында чыгарылыш продукцияны аслам кюсти уа ол илемлеге чырта келишмейди, дегенди.

Ол айтканды кер, аграрийлеге себептик этуу мунда палатаны келечилери районда хазыр продукцияны жыйкунта эмда логистика арала кыруу, аланы тийиши оборудование бла жалчытыла кереше турдыла», дегенди Карданов.

«VitaPlanta» компанияны республикада бөлөмюню

эл молк, бегирека битимчилик, не халда болгычына кыралганды. Жар-жерли администрацияны башчысы орунбасары Аслан Хушов билдиргенге кер, бытыр анда 265 минг тонна мизреэм эмда кыдуру жыйлыгында. Агар бөлөмге кырал 236 миллион сом субсидия жибергенди. Аны хайры бла предпринимательле урулук сатып алганды, башка кыранчаларын, ол санда терк бахчала кырууга уа этилгенерин да, кыйтаргандыла.

Бизе бла АККОР-ни башчысы Минал Алаев жыйылганды организацианы иши эмда умутлары бла шагырелендиргенди. Ол айтканды, бу бириге эл молкде кырамшаналга, ол санда иши молклерин болгандыла да, билеклик этер умууда кыралганды. Аны себепти ол таммаларкы жумушланы бары да хаксыздыла. Биригуге кышулгандыла кеп амал берилгени, ол кеси да республиканы Эл молк эмда ёнокжаны айнтыу министрствосун, Россельхозбанк эмда Росагроинвестинг бла келишимде ишлегени туура эткенди доклады.

Сагынылыш банкны гитче эмда орта бизнес бла ишлегени бөлөмюню таматасы

«РФ-ни Эл молк министрствосу бла келишимде АПК-да предпритияланы учуз кредитле бла ондуруу программа бардырылды. Аны хайры бла ёнок ача 5 проценте берилге алынукту. Эл молк товарла чыгарычулагы ол бек тап келгенине сёз да жокуду», дегенди.

Продукцияны чыгаргандан сора сатарга да керекди, аныс производствону кыруудан хайр болмазлыгы баамды. Агарийлеге уа ол бек улуу баш уруулдан бириди. Сатыу-алыу – промышленност палатаны башчысынын орунбасары Мурат Гарданов эл молк продукцияга сумралары болганын кеп фирмаланы да билдирди, алай ала аны ары жасаланган оруну, ташууга чыдамдылыгы, башка заттары болушукунда, мында чыгарылыш продукцияны аслам кюсти уа ол илемлеге чырта келишмейди, дегенди.

Ол айтканды кер, аграрийлеге себептик этуу мунда палатаны келечилери районда хазыр продукцияны жыйкунта эмда логистика арала кыруу, аланы тийиши оборудование бла жалчытыла кереше турдыла», дегенди Карданов.

«VitaPlanta» компанияны республикада бөлөмюню

эл молк, бегирека битимчилик, не халда болгычына кыралганды. Жар-жерли администрацияны башчысы орунбасары Аслан Хушов билдиргенге кер, бытыр анда 265 минг тонна мизреэм эмда кыдуру жыйлыгында. Агар бөлөмге кырал 236 миллион сом субсидия жибергенди. Аны хайры бла предпринимательле урулук сатып алганды, башка кыранчаларын, ол санда терк бахчала кырууга уа этилгенерин да, кыйтаргандыла.

Бизе бла АККОР-ни башчысы Минал Алаев жыйылганды организацианы иши эмда умутлары бла шагырелендиргенди. Ол айтканды, бу бириге эл молкде кырамшаналга, ол санда иши молклерин болгандыла да, билеклик этер умууда кыралганды. Аны себепти ол таммаларкы жумушланы бары да хаксыздыла. Биригуге кышулгандыла кеп амал берилгени, ол кеси да республиканы Эл молк эмда ёнокжаны айнтыу министрствосун, Россельхозбанк эмда Росагроинвестинг бла келишимде ишлегени туура эткенди доклады.

Сагынылыш банкны гитче эмда орта бизнес бла ишлегени бөлөмюню таматасы

Проект

Фронтчуланы юслеринден не къагар кеп шартла жыр муратлыгыла

Къабарты-Малкъары аскер комиссариаты билдиргенге, РФ-ни Кыруулау министрствосу фронтчуланы юслеринден не къагар кеп шартла жыр муратла «Дорога памяти» деген проект башлаганды. Ол карнисаны да тарых мааналы тинти иш болушукду. Битеу шартла Москвада IT-лабораторияда жыйышдырылгандыла.

Алайда да, кеп да бармай фронтчуланы, кыруулау предпритияланда урунганланы, партизанлагы, блокады Ленинградда жашоганланы, маданиятка кылулук этгенлери, аскер корреспондентлени миллионла бла сурталлары бир жерде бирдикриллиди. Москваны тийренисе Россейни Саууланганын ючюлирини баш хроманы кытанды Хораманы 75-жылгынына номисна демениги галерея ишленди. Ары Саууланганын ючюлини Ара музейинде шёндөгө дери жашырылыкта сакланган экспонатла бла суртала да салынырылды.

Келесерияны урушка кытышкан жуукжарыгыны юсюнден билдирюлени (сурталны бла хопарланы) кеси аллыгыргы проект бу сайтыра кызыралгысыз. <http://boroga.mil.ru>, алай Интернетти хайырларчыл амал жок эсе, Къабарты-Малкъар Республиканы аскер комиссариатыны ачык пунктлары эмда жашоган жеринде район аскер комиссариатка келип, ол жумушугузу тиндирилгысыз. Битеу шартла жандыган тинтиликте, суртала бла документле уа жарашдырылгандыла сорра иелерине кыйтарылгыдыла.

9 майда дери жиберилген элде келтирилген суртала «Патриот» паркеда Саууланганын ючюлини баш хроманы тийренисе узунутуу 1418 атлам болган (уруш алай бир кюнню бла кечени барганды) мемориал комплексе къышулукту. Алай фронтчуланы юслеринден билдирюлени жыйк андан ары бардырылды. «Дорога памяти» проект заман бла чекленири туюлду, нек дегенде уруш этгенлени барысы да табаргы керекди.

«Единая Россияны» Генсоветини секретары Андрей Турчакны билдиргенге, партия чакыруу сакълау министрствосу бла биргити, дарманланы автолакаладан сатыу онгуну кыйтарыр амаллагы кырайдыла.

Элде жашаганданы керек дарманланы ийден узак чыкмагандылы шырача онглары жокну орунундадыла. Алай бла автолакабла бла байламлы ююм керти да керекте саналарды. Дарманланы хар ким да сатып алааларына этилге керектиси уа башка соруду, аланы учузарак этиу бек маганалды. Буюнлоюкко ол жаматуны жарытады, элде неке шахарда болусун.

Рейдле

Кемчиликлени баямлайдыла, аланы кетерирлерин излейдиле

Былтыр «Къоркъусуз эл тынгылы автомобиль жолла» миллет проектин чеклеринде Нальчикни ити кескк орманына ремонт этилгенди. Болсада жанытуу шпелден сорра аслам кемчиликке кылагандыла. Аланы юсюнден социал сетельде да жазылганды, Битеуроссей халк фронтуну (ОНФ) Къабарты-Малкъарда келечилерине, шахарны администрациясына бла КъМР-ни Транспорт эмда жол молк министрствосунга да билдиргенди.

Тарыгуыланы асламысы Черек, Муртазов эм Урожайна ормалда жашагандыла келгенди. Алада арбалзаны алларында тыйгычладан машина ёталмаганыны, асфальт аман жайлыгыны, бир-бир жердеде тротурларын

Былтыр «Къоркъусуз эл тынгылы автомобиль жолла» миллет проектин чеклеринде Нальчикни ити кескк орманына ремонт этилгенди. Болсада жанытуу шпелден сорра аслам кемчиликке кылагандыла. Аланы юсюнден социал сетельде да жазылганды, Битеуроссей халк фронтуну (ОНФ) Къабарты-Малкъарда келечилерине, шахарны администрациясына бла КъМР-ни Транспорт эмда жол молк министрствосунга да билдиргенди.

Тарыгуыланы асламысы Черек, Муртазов эм Урожайна ормалда жашагандыла келгенди. Алада арбалзаны алларында тыйгычладан машина ёталмаганыны, асфальт аман жайлыгыны, бир-бир жердеде тротурларын

Оюм

Дарманланы автолакаладан сатарча

«Единая Россияны» Генсоветини секретары Андрей Турчакны билдиргенге, партия чакыруу сакълау министрствосу бла биргити, дарманланы автолакаладан сатыу онгуну кыйтарыр амаллагы кырайдыла.

Элде жашаганданы керек дарманланы ийден узак чыкмагандылы шырача онглары жокну орунундадыла. Алай бла автолакабла бла байламлы ююм керти да керекте саналарды. Дарманланы хар ким да сатып алааларына этилге керектиси уа башка соруду, аланы учузарак этиу бек маганалды. Буюнлоюкко ол жаматуны жарытады, элде неке шахарда болусун.

«...ТЫНЧМА, САУМА, ЖАРСЫМАГЫБЫЗ...»

Жолайланы Камалны жэты Амин Кайделден ол къазуатга барган 22 жашы арсындагы. «Кимбиз алгыракы барганды, кимбиз ар-тардак. Военкоматда ачык айтмагандыла кыда кылулук этеригими, алай анылаткан а этгенде.

Атама, анама билдирмеген, жокерлерин билдирмеген деп. Ардак писмолата да тынчма, саума, жарсымагы дегенден башка жазмагандыма. Райондан он жаш атланганбыз, Нальчикде уа 3-4

кавказлыны намыс тоюргени иш этмегенде. Ма Тимурча, Габаска, Зарифча жетгерлибени юслеринден жазарга тийишлиби», деп ышарады ушак негерибиз.

Сейр да болур, алай адамны майысы алай кыралыды – кыйын болулагы койренке болуп кылады. «Аны айткан да кылай этеим, алай атышканды, негерлерин атышканды койрени кыласа. Жунумай, кыууун этеи, кесинги ты билли, сакълык къазуаттан сау кыйтырга болушан да болур», дейди ол.

Ол сынаулауда уа кенделенин жашка

FOR SOVIETSKOGO СОЮЗА РАБОТАЮЩИЙ АНЧИНГОЕНОВ ИКХАЛАН ХУВАЕВ

15 февраль - Совет аскерле Афганистандан чыгарылган кюн

«Ата журтубузну кыбыла жанында кырал чеклерин террористлеген, наркотиклеген, сауутлаган сакълаганбыз»

СССР-ни Коммунист партиясыны Ара Комитети 1979 жылда 12 декабрде къыбыл кеген бегими бла Совет аскерле Афганистан республикага кыйрилген эдиле. Ол «...тышындан чыбуулдукту южуну кесер муратда эмда шубух Афганистан бла чеклени колчондирю ючюн...» этилгенди.

1979 жылда 25 октябрден 1989 жылда 15 февральга дерг бергын къазуатка 525 минден аслам совет аскери кытышкандыла. Аладан 13,8 минден андан кыйтагандыла. Сермешле-

ни кезиунде 55 минден артык аскерчи жарылы болганды, 107 солдат бла офицер жесире тошогенди, 263 а белигиз тас болганды.

Къабарты-Малкъардан ол урушка 1800 аскерчи чакырылганды. Сёзге, жылдан Кёделенден анда 22 жашыбыз кылулук этгенде. Жарсымагы, 55 жерлешибиз къазуатдан ойюрлерине, ата-аналарына кыйтагандыла, уруш бошлагандан сора уа жараланды, жокерлери койюп да юч жюзде аслам ёлгенди.

автобуска жыйылып, Афганистан таба баргандыбыз, Туркменинде 2-3 ай хазырлангандан сорра 20 июнда Кабулда тошогенбиз», дейди ол.

Амин Афганистан Республикада интернационал борун 1983-1985 жылдада толтурганды. Ол 181 чи полкуну тау-марачу батальонунда кылулук этгенди. Кеси да анда кёрюлгөн багырыгы ючюн «За боевые заслуги» медалда бла эки кере сауыаланганды.

дашлык этенин да черттеги бизни ушак негерибиз. «Аны Атамыз кырандышлыгыбызга кырагандыбыз. Толу аскерчи керекле: сауултаны, окыяны, топланы, аш-сууну жюкпел, кылаада чабыл айланган тынч туюлду. Алай таулда ёген жаша чырмау болмаганды. Кесини жокун жерине этип, кыйтап, артка кыларгандыла нэнча кер болушан болур», дейди Сейри.

Мамыр жашуудан келген 18-жылкы жашлагы урушка, къазуатка койренген тынч болмаз, баам. Аны ючюн афганлыла бла кеслерин кылай жокторотко, командирлени буйрукчаларын толтурганды, сермешле, бизни кезиунде не керектисин анылаткандыгы ёб болганды Амин, дейди андан ары Сейри.

«Ол жаш солдатка бек сакъ эди. Алгы чыгаргыга кыюймаганды, ызымдан келгиз деп, аланы буктурургы, сакъларга кюрешенди. Аны керекте анга бек улуу хурмет этгенде. Атышуланы кезиунде, шёндөгю мамыр жашууда да ол ышангыны адамды, деп шарт айттылыма. Буюнлоюкко Кавказга атлансак, Амимде тохтайбыз, башаланы излеген да этмейбиз», дейди ол.

ЖАШ АСКЕРЧИЛЕГЕ КЪАЙГЫРЫП ТУРГАНДЫ

Биз дайым да рейдлеге чыгып тургандыбыз, техника колонаналы кыоркызуулукчаларын жалчытканбыз. Саланг денг аушуну юсюнден хар ким да эшиттен болур. Анда уа бир жол Тимур Хагалогова тошогенди. Ол а алай жычууну кёрунгенди, тоз кырандышыма жолукканды болушма. Кеп туралмагандыбыз. Алай чти ичил, кылыска ханар айтып айрылгандыбыз. Буюнлоюкко ол республикада афган урушун ветеранларыны организациасына башчылык этеди, кеп жумушларыбызга болушды, сау болусун, дейди ол.

Андан сорра да, Амин ол къазуатда башка жерлешерибизге да тошогенди «Ностулары Габаска, Кочмазланы Зарифге. «Бизни жаша анда кырал салганы борчланы бет жарыктылы

Урушун ахында сауыганмайбыз, бир чам кезиунде болмасла. Жоюлганы негерлерини сатыгыбыз. Амимда окурук болуп бу сатыяны. Анга батыр, ышангылы, таукул болганы ючюн ышангылымы айтыргы суюме. Анга эм битеу афганлыла да мамырлыкты, тынчылык тебачыла, алай бир тебонне айтылгылы, уруш кермесин», дейди орунбугу жаш ушашыбызны ахырында.

«Ол жаш солдатка бек сакъ эди. Алгы чыгаргыга кыюймаганды, ызымдан келгиз деп, аланы буктурургы, сакъларга кюрешенди. Аны керекте анга бек улуу хурмет этгенде. Атышуланы кезиунде, шёндөгю мамыр жашууда да ол ышангыны адамды, деп шарт айттылыма. Буюнлоюкко Кавказга атлансак, Амимде тохтайбыз, башаланы излеген да этмейбиз», дейди ол.

15 февраль аскерчи буюнлоюкко, бир чам кезиунде болмасла. Жоюлганы негерлерини сатыгыбыз. Амимда окурук болуп бу сатыяны. Анга батыр, ышангылы, таукул болганы ючюн ышангылымы айтыргы суюме. Анга эм битеу афганлыла да мамырлыкты, тынчылык тебачыла, алай бир тебонне айтылгылы, уруш кермесин», дейди орунбугу жаш ушашыбызны ахырында.

Мамырлыкны КЮЛЮРГЕ

Быйыл совет аскерле Афганистан Республикада интернационал борчларын толтуруу чыгарылганы

МАМЫРЛЫКНЫ КЮЛЮРГЕ

Быйыл совет аскерле Афганистан Республикада интернационал борчларын толтуруу чыгарылганы

31 жыл толганды. 15 февральда – аскерле Афганистандан кеткен ахыргы кюнде – кыралны битеу регионларда эсгеру жумушла бардырыладыла. Амин да, негерлери бла бирге Тыйнауудамда митингге кытышды, теңгерли бла тошобеди. «Районда ветеран организацианын башчысы Князланы Амин ити хазырлайды ол киноно. Шкомяла кыларанды афган урушун ветеранларыны сурталлары бла чыгып, марш да бардырылды. Ол а кёлонге бек жетеди. Сау болушма, район администрация, жамуат да унутмайдыла», дейди Амин.

Афганистанда къазуат, аны бла бирге уа совет аскерле ары кийрилген герлени тозлогонюу бла терсигени юсюнден даулашла буюн да тохтамагандыла. Алай жамуат анда бизни жашла Ата журтубузну юч жанында кырал чеклерин терроризден, наркотиктен, сауулдан сакълагандыбыз, кыралыбызны наркотрафиктен, террористден сакълагандыбыз. Статистикага керге уа, жуук жез жылы ичиде бир улуу кырдык ёдорорломсе да, Афганистанда жыйылган наркотик жетириргенди. Бизни жашла уа анда бет жарыкты кылулук этгенде. Таулу, къыбаргы, догрели, чеченли деп миллеттеге юлешмиши, Ата журтубуз салгын борчланды толтурганды, туюлларыбызга айтып килтермегенбиз», дейди ол.

Уруш – ёломдуу, улуу кыйынлыккыды. Адамга мамырлыкты, тынчылык керектеди. «Асыры ачык болгандыбыз Интернетти хатасында. Башынга келгенин жазып, адамданы бир беге юсторюп тургыга жарамдайды. Мамырлыктын нахчан тынчыды, аны сакълаганы кыяндыны анды. Миллетбизде да жарсыла кёпюлдө. Бир бирни аныгылап, бир бирге кыты болуп жашарга керекбиз. Буюнда шёндөгю заманда», дейди ол.

Ушашыбызны ахырында Амин Хагалогова ырызлыгыны айтды. «Аны кылулугу кыяндыны, ветеранлагы кылулукдан келгенина болушды. Тимурну кытыгыгындан афган урушун ветеранларына деп ишленген юч битдирилип, кыйынлаша жашагандыла Фатрала юлешингенде, сау болушун. Эмта ишлетирге муратлыды», дейди ол.

Амин юч бичисе Баланы Тамара бла юч бичисе ёдордорленди. Тамата Аскер алган биллиме керге ишлейди, экинчиси Марат Краснодар крайни рёгбинден командасында ойнайды. Кичи Ренат а алыска шюкүлдө.

ТИКАЛЫ ФАТИМА.

Ачы бла байламлы халк фронтуну келечилери Нальчикни мизриясына бла тийишпи ведомствону ишчилерине жуук заманда болум бла жашагыренирге керек болгандарын эсгертенде, анга контроль этериклерин да чертенди.

МАГОМАЛЛАНЫ СУЛЕЙМАН

Аптоеклени тынгылы тинтирге керекди. Аныламыа, бизнесни эркинлик, алай мында сёз адамданы саулукуларыны юсюнден барады. Дагында манга ачык тоз ишлемеген алмилени юслеринден халпарлагандыла, ала дарманланы уруула бла угаы, жолган затланы жарашдыруу бла керешедиле – ол ишери ючюн алга уа откылары бла премияла берген угаы, аланы бир нэнча жылгы тутмакыга олтуртургы тийишлиди.

Бизде кызгынчылыкны, коррупциячылыкны кыжур эпидемиясы жанылыды. «Барышевтеги баш борчлары адамданы алдау улуу ачта этуу туююлду, аланы жашуаларын сакълауду.

Федерал газетлени материалларына керге ЖАНГУРАЗЛАНЫ Нахабат хазыралганды.

Аны ариу жашауу – агьурлу, хайырлы жумушланы, намыслылыккынь узун тизмеси

Тынчлыккысыз сабийлик

Ол Зумакуллага, башалагач да игилерибиз жалган дау бла тутулуп барган кыйын заман эди. Москвада Коммунист университетини бошуп, Кыбары-Малкыарны Кредитсоюзну таматасын экинчиси, Бахсан округ судноно председатели болуп турган, ызы бла Элбурс районун биринчи секретарына салынган Мустафа да тутулганды. Ол кеп жылланы Ташкентде лагерде этдоргенди.

Мариям а ол кезиуде кюлдунда кю сабий бла кыалганды: Танзил, Батомизм Владимир, Борис ма ол койорге кыйын жылда турганды. Аны эсли болган заманы Кыргызда Новая Покровка эде этгенди. Ол атасын биринчи кере алты жылдында керегенди. Тенглерина, уруну жолуна Бек эрте турганды. Мариям бла Мустафа сабийлерин башларын тутарга, ишден кычмазга, иги окуярга койретгенди. Борис чогуондор бахалада, колхоз фермада, комбайнор болушкучусу болуп да ишлегенди, беш километр узаклыкка школга жуоргенди.

Жарсылуу кондеде, узак сюрюнде ким ийнарык эди этчи Танзилян РСФСР-ни М.Горький аты Кырал саугасыны лауреаты, КМР-ни, Кыарчай-Черек эм Чуваш Республикалары халкы полтери болуучу СССР-ни Баш Советине депутаты, РСФСР-ни Жазуучулары союзуну онуюу кыаумуна дла кеп кере айрылгачына! Кыарындаш Баталга «Россеини транспортну сыйлы кылулукчусу» деген ат берилингени! Аны кичиси Владимир, Москвада ГИТИС-де окуп, кинолада онаарыгында Кичи жерин-

тарых-филология факультине кирип, аны таусоходи. Студент жыллары анга кеп ариу эсериле кыогьанды. Аны факультетни комсомол бириниюно секретарына, университетни, Нальчик шахарына да комсомол комитетлерини членине айырганды. Борис, аны студент негерлери Тубейланы Исхакь, Биттирланы Хамит, Гуртуланы Салих, Занкишланы Хусей, Шаураны Исмаил, башала да окуу ююно жамаат жашауу тири кыатышанды. Жай пионер лагерде ишленгенди, кю артында эл мюлкюге болушканды.

Алтын тейо деп атаганды алаба. Ала маданиятыбызды, адабиятыбызды санатыбызды да жангырдында, атала жеринде молкелени айткышанды. Сюрюндөн сора жашауга уллу кыйын салганды. Ол заманда Борисни университетни паркомуну секретары Кулбайланы Мухажирча, ректору Хату-Тарбековча, комсомол таматасы Лиуан Шоенчуковча белгили адамдан жашауга койерин онгу болганды.

Комсомол эм пионер иш

Университетти бошганла, 1962 жылда Алиянаны Умар аспирант этеме деп сайлап, бир кыаум илму иши да басмаланып турганды, Борисни – алчы комсомол бачаманы, обкомга чакырып, анда комсомол секретарыны кылулугун буорганды. Ол ише аны Тимбора Мальбахов таукел этгенди. Женил озган бир жылны ишленгенди ол жерде школчу жаш тейо жаны бла.

Ызы бла аны комсомолу обкомуну биринчи секретарына айырганды. Ол кезиуде бу бийик даражалы кылулук эди. Алайга кеп

Атасы Мустафа.

Анасы Мариям.

Ана миллет жашаган уллу кыралда башын жерлешибизге аллай кылулук жетгени кеплени кыуандырганды. Таулу жаш анда кесин ариу жуорютгени, акылы, оом эте билиуу бла кеп ахшы тенг тапканды. Алардан асламысы аны бла байламлыкларын бир заманда да козменгенди.

Урушка командировка

Кыралда хар не да тынчлыкты болганлыккыга, Афганистанда уруш бара эди. Анга совет аскериле да кыатышанды. 1985 жылда февралыне бир кюнонда Тимбора Мальбахов Борисни чакырып, КПСС-ни Политбюросуну членлери Егор Лигаиче бла Борис Пономарев аны Афганистанда кыатышканы кылулугуна кергозтөнелерин билдиргенди.

Баам, кесини байламлыкларын хайырланып, Зумакул улу ол кыайгылы жерге бармазга да болур эди, алай кыоркып, сынаудан букурган анга тере болмаганы себепте, угай деп айткышанды. Ол анда эки жыл кыайгы турганды. Ол заманда анда барган ишлени ортасында болуп Борис Афганистанны уллу кырал эм саясат кылулуктары бла ишленгенди. Кеп кере алаха бла бетден бете тобшогенди. Алай а анасыны, анга кергозмет, жаныны кийимлерине тикен дуаусыны, жукушархан кечелерин кысхартхан тилеклерини болушдула, урунуу кыйырында да анга онг чыгып турганды, Борисча, Кызастандан, Гюржюден, Архангельскден, Армениядан, Украинадан, Хакасиядан, баша жерлерден да барган кенгешчиле пропаганда, болушкучу кыаумула бла анга онг чыгып турганды.

Ол жылда Минги тау тиреинде Туризм органга уа минге бла жаш адамланы иши жерге, обшежитиле бла жалчытканды. Республикада чыккыган продукция дуняны эли кыралына сатылганды. Ол жылда Минги тау тиреинде Туризм органга уа минге бла жаш адамланы иши жерге, обшежитиле бла жалчытканды. Республикада чыккыган продукция дуняны эли кыралына сатылганды.

Эл мюлкюге Социалист Урууну Жигитлери, орденле тийишли алчы адамланы атлары сау кыралга айткышанды. Окуу тейо ачылганды. Жаш тейо, бири бирине эришип, жашуу кыалайында да уллу жетишилге этгенди. Айкай да, ол хорламага партия органланы чакыруулары кеси юлюшюн кыошанды.

Афганистанда.

Энци Зумакулланы Борисни осонден айтканды, ол не торлю башламчылыкка да алда болганды. Республикабызга, Совет кыралга сыймеклик, жашауга игилик кыошарга итиную анга ата-анадан кыны бла келгенди. Ол заманы кылулукчулары аны адамлыккына, ишине жуогон да бийик багга береди.

Урушка командировка

Кыралда хар не да тынчлыкты болганлыккыга, Афганистанда уруш бара эди. Анга совет аскериле да кыатышанды. 1985 жылда февралыне бир кюнонда Тимбора Мальбахов Борисни чакырып, КПСС-ни Политбюросуну членлери Егор Лигаиче бла Борис Пономарев аны Афганистанда кыатышканы кылулугуна кергозтөнелерин билдиргенди.

Баам, кесини байламлыкларын хайырланып, Зумакул улу ол кыайгылы жерге бармазга да болур эди, алай кыоркып, сынаудан букурган анга тере болмаганы себепте, угай деп айткышанды. Ол анда эки жыл кыайгы турганды. Ол заманда анда барган ишлени ортасында болуп Борис Афганистанны уллу кырал эм саясат кылулуктары бла ишленгенди. Кеп кере алаха бла бетден бете тобшогенди. Алай а анасыны, анга кергозмет, жаныны кийимлерине тикен дуаусыны, жукушархан кечелерин кысхартхан тилеклерини болушдула, урунуу кыйырында да анга онг чыгып турганды, Борисча, Кызастандан, Гюржюден, Архангельскден, Армениядан, Украинадан, Хакасиядан, баша жерлерден да барган кенгешчиле пропаганда, болушкучу кыаумула бла анга онг чыгып турганды.

Ол жылда Минги тау тиреинде Туризм органга уа минге бла жаш адамланы иши жерге, обшежитиле бла жалчытканды. Республикада чыккыган продукция дуняны эли кыралына сатылганды. Ол жылда Минги тау тиреинде Туризм органга уа минге бла жаш адамланы иши жерге, обшежитиле бла жалчытканды. Республикада чыккыган продукция дуняны эли кыралына сатылганды.

Эл мюлкюге Социалист Урууну Жигитлери, орденле тийишли алчы адамланы атлары сау кыралга айткышанды. Окуу тейо ачылганды. Жаш тейо, бири бирине эришип, жашуу кыалайында да уллу жетишилге этгенди. Айкай да, ол хорламага партия органланы чакыруулары кеси юлюшюн кыошанды.

Эл мюлкюге Социалист Урууну Жигитлери, орденле тийишли алчы адамланы атлары сау кыралга айткышанды. Окуу тейо ачылганды. Жаш тейо, бири бирине эришип, жашуу кыалайында да уллу жетишилге этгенди. Айкай да, ол хорламага партия органланы чакыруулары кеси юлюшюн кыошанды.

Улуу кылулуклада ишленгендиге барганда кылулуклары да торленди. Заманлары жетишилгендени, баша сылтау алаба – алага тынч кыралгайса, ачык ушак Улбалаксы, менсингенге керюнеди. Ол жаны бла Зумакул улун кеп ашагана болмазла дериги келеди. Жашаудан бек уллу дурс алган Борис малчы, жерчи, белгили алим, уруу политик бла да кесин бирча

адамны эркинлигин кыоруулу управленианы таматасыды. Ол саякат, ёкою сабийлени, бир торлю бир кыйынлыккыга тошгени, кыартланы, аскерде кылулук этгендени, тормеледе отпурганланы окуна эркинликтерин жакыйды.

Торлю-торлю жылда Зумакул улун Баш Советте депутатка алты кере, КПСС-ни бла КПРФ-ни съездеleine делегатка юч кере айырылганды.

Хунерли илмучу

Окуу, билим алуу тере болуп кыалганды Зумакул улуну. Ол хунерини хайыры бла Борис КМРК-ну кызыл диплом бла бошоп, алда жылда Москвада Ирмуланы жамаат академиясында, Пятгорскда Технология кырал университетде окулганды. 1971 жылда КМРК-Учу аспирантурасын бошоп, кандидат даражага тийишли болганды. 2000 жылда уа Москвада кырал социал политика жаны бла доктор диссертациясын кыоруулаганды.

Миллетбизни кыайгысын керюу

Жыл бла сегиз айдан Борис Мустафавич, Нальчикке келип, ишине тохтаганды. Ол заманда репрессияга тошгөн малкар халкыны реабилитация этуюу кыайгысын кергенди. Улуу кырал жайында миллетни жарсыуларын айтып сөлөшкенди. Алай бла 1991 жылны апрелинде РСФСР-ни Баш Совети «Репрессиялагга тошгөн халкыны реабилитация этуюу юсюнден» законну кыайгы кергенди.

Ол кырал бузулган жылда республиканы парламенти кесини ишин Ленинни эсгермесин кетерип, ол сөөлген орамны атын да торлендирип онудан башлаганды. Ол залгагы хунерли жолбарыларын аныламаганды Борис. Аны бир-бирлери, миллет сезимлени сауут этип, ары дери кыралда болган жетишилмеде кемилке излеп, урунуу кыралды кючлегендени, партия кылулукчулары сөп, жашауу бары жулун баша ызга бурганды. Бир кыаум заманы былал болууга тошналмай турганды.

1992 жылда аны республиканы урунуу эл социал айнуу министрини кылулугуна салганды. Ол жерде тогуз жыл ишленгенди. 1993 жылда Россия правительство «Малкар халкыга социал-экономика болушук этуюу» деген багмин кыайгы кергенди. Алай бла халкыбыз компенсация алганды. 1994 жылда Россияни президенти Борис Ельцин малкар халкыдан репрессияла ююн кечгинлик тилегени. Ол бизни миллетте маганды ишлеге Зумакул улуну уллу кыайны киргенди.

Сый берюу

Кырал, республика таматала Зумакулланы Борисни ишине ырызлыкларын кеп кере билдиргенди. Ол «Сыйлыккыны Белгиси» ордени бла юч кере. Халкыны шукчулуклары ордени бла эки кере, «Кыарты-Малкар Республиканы аллында кыйыны ючюн», «Афганистан Республиканы аллында кыйыны ючюн» деген биринчи даражалы сыйлы кылулукчусу. Ала кек майдал бла, ВПКСС-ни сыйлы белгиси, Россия Федерацияны Ара айыруу комиссиясыны сыйлы белгиси бла да саугаланганды. Артик комитетни онуюу бла «Жылы адам» деген ата да тийишли болганды.

Хунерли илмучу

Окуу, билим алуу тере болуп кыалганды Зумакул улуну. Ол хунерини хайыры бла Борис КМРК-ну кызыл диплом бла бошоп, алда жылда Москвада Ирмуланы жамаат академиясында, Пятгорскда Технология кырал университетде окулганды. 1971 жылда КМРК-Учу аспирантурасын бошоп, кандидат даражага тийишли болганды. 2000 жылда уа Москвада кырал социал политика жаны бла доктор диссертациясын кыоруулаганды.

Ол Европалы омбудсмен (тознок жаны бла адамны кыоруулу) институту, бизде диссертация советни да келечисине айырылганды. Бизни университетте социал ишин теориясы бла технологияны атла кавара, «социал иш» белюм да аны изилеи бла ачынганды. Борис кеси да анда дерс береди.

Жашау узуну илму ишле бла кюрешип келген алим тарыхдан, социал ишин, эркинликени косеринден козден артык илму статыны, бир кыаум окуу кытап, методикала да жазганды. Малкар халкыны кечгончюлук тарыхын «Час испытаний» деген кытабында кергозгенди. «Из новейшей истории балкарского народа: 1944-2003» дегенде да ол 2003-дегенде алтымыш жылны ичинде жашау болумун суратлайды.

Зумакул улуну дагыда «Реабилитация: история, проблемы, решения», «Технология социализации молодежи с положительными», «Правозащитная деятельность в Кабардино-Балкарской Республике: опыт, проблемы, решения», «Формирование гражданского общества в преддверии выборов в Кабардино-Балкарской Республике», «Проблемы обеспечения прав человека и свобод граждан в Кабардино-Балкарской Республике» деген эм бу темалга жазыган башка кытаптары кыалганды. Малкар тилде дуния жарыгын керген журналда да аны болушугу бла басмаланып башлаганды.

Сый берюу

Кырал, республика таматала Зумакулланы Борисни ишине ырызлыкларын кеп кере билдиргенди. Ол «Сыйлыккыны Белгиси» ордени бла юч кере. Халкыны шукчулуклары ордени бла эки кере, «Кыарты-Малкар Республиканы аллында кыйыны ючюн», «Афганистан Республиканы аллында кыйыны ючюн» деген биринчи даражалы сыйлы кылулукчусу. Ала кек майдал бла, ВПКСС-ни сыйлы белгиси, Россия Федерацияны Ара айыруу комиссиясыны сыйлы белгиси бла да саугаланганды. Артик комитетни онуюу бла «Жылы адам» деген ата да тийишли болганды.

Хунерли жюрютеди. Аны ишкелери кимге да ачыктыла. Алай бла ол кесин миллетине сыйдоргенди. Малкар халкыны игилеринде ариу ююно таматасыды. Юй бийеси Улбалаксы, менсингенге керюнеди. Ол жаны бла Зумакул улуну кеп ашагана болмазла дериги келеди. Жашаудан бек уллу дурс алган Борис малчы, жерчи, белгили алим, уруу политик бла да кесин бирча

КМР-ни биринчи президенти В.М. Кокоев.

КМР-ни Парламентини председатели Т.Егорова эм Тамзила бла.

«Заман» газетини баш редактору Аталганы Жамал бла.

Кырандашлары Ахмат эм Асхат бла.

Кырандашлары Ахмат эм Асхат бла.

Ючюсю да бийик билмиле алганды. Ала атаналарын тогуз туудук, аладан тууган да жаш бла кыуандырганды. Аны ботюнда насылып этгенди. Бу кыуанч ююнде беш халкыбызны сыйлы адамы Зумакулланы Мустафаны жашы Борисни жуореден алгышалабыз. Анга салуук, ариу узак емор тежеибиз. МУСУКАЛАНЫ Сакинат.

Юй бийеси Нелли эм туудугуу бла.

де тууган Ахмат бла Асхат уллу кылулуклада ишлеп, сыйлы атлагга тийишли болушканына! Сталин дуниядан кеткенден сора кечгончюлени жашаулары иги жанына торленигенди. 1954 жылда Борисни комсомолга алганды. Ол ююно о бек насылып ююне санайды. Комсомол аны жашау жолун жарытканды – ата журтун сюрөгө, кыралына не жаны бла да хайыр этерге итингерге койретгенди. Ма ол себептен Борис окууда ише да тими болганды. Жаш заманында тын жерлени кетюрюрге да кыатышанды.

Алтын тейо

Ата журтга Зумакуллары 1956 жылда кыайтканды. Борис экинчи жыл Нальчикде 4-ю шолун бошганды, педагогика училищеге киргенди. Анда ол жалаңда жыл кюрошгенди, алай кыргыз, кызах тилдеде окуп келген таулу жашаула бла кыызга уллу кыйын салган устазларын а бюгюн да унутпайды. Экинчи жыл КМРК-Уну

адамны ичинде таулу жашны айрып салгандыры уа саулай халкыбызга да ахшы белги болганды. Ол заманы Борис былай этгенди: «Комсомолу иги теребинде биз не бла да керешгенбиз – жаш тейоно бла сабийлени ата журтларын сюрөгө, ишлеге, адеп-кылыккыга койретгенбиз, студент кырулуш отрядла, солгу эм урунуу лагериле, усталык жаны бла эршииле кыураганыбыз, туризмге, альпинизмге, спортка да эс белгенбиз. Республиканы комсомол бириниюу игилени санында айткышанды...»

Борисни ишин кыалай багалаганыларна а Москвада анга «ВПКСС-ни сыйлы белгисин» бергенлери айтады. Бу кылулук да ол 1971 жылга дери ишленгенди. Ол заманга кандидат диссертациясын да кыоруулганды. Ызы бла аны Москвада Ленин аты пионер бириниюу Ара Советини председателине орунбасарына айырганды.

КОМИССИЯ

Профилактиканы тирилтир кереклиси чертилгенди

Бу кюнде КъМР-ни Жарык-ландыруу, илиму эмда жаш тейоно ишери жаны бля министрствосунда Аксылбалык болмаганнагы ишери эмда алачы эркиликтери кыоруула жаны правительстволу комиссияны жыйылыуу болганды. Анга республиканы Башкысында сабийни эркиликтери жаны бля уполномоченный Светлана Тинова, республиканы прокураторусы Федерал законла кылай толтурууларына назор этуу управленийсы бөлөмөнө прокурору Тимур Азатов, КъМР-ни прокуроруна тамата болушкучусу Залина Маирова, РФ-ни Следствие комитетини КъМР-де Следствие управленийсыны контроль-тинтүү бөлөмөнө таматасы Ислам Ковок кызышканды.

Аны ача, КъМР-ни Президентствосуну Председателини орунбасары, комиссияны башчысы Марат Хубиев 2019 жылны эзелтери кыйгый эдиргенерини чертгенди. «Аксылбалык болмаганнагы зорлук этиптен кезиле кеп тебедиле. Ол жаны тейоно ишери битеу болган кюнобозно салгырга керекбиз», - дегенди.

Андан сора комиссияны озган жылда иши сюзолгонди, бийылгы бөрчла салынгандагы, муниципалитетледе сагынынган прокурору иши эмда аны законлу правларын кыорууу жаны бля не мадарла этилгендерине да кыарлганды. Профилактикагы

аслам эс бурулурга кереклиси эсертилгенди. КъМР-де УФСИН-ни Уголовный толтуруучу инспекциясыны тасматасын орунбасары Залина Куважукова билдиргенге кере, 2019 жылда аксылбалык болмаганнада этил жетиси эсепте алынганда, аладан тогузусу алгын да уголоный жуука тартылгандагы. Содолук болганы бешуелен бөрчлу халда ише салынгандагы, төрөуленине алачы тейоночра мадарла этилгенде, юечуелени эркиликтери сыйрылгандагы, төрөулениге юйден чыкмазга бурулгандагы.

Докарды эйтканга кере, эсепте турганына аспасы (65 процент) Росей Федерацияны Уголовный кодексини 158-ни статьясына (тону) кере жуука тартылганды. Бузукулук этгенлери тизмесине квартал сайын кыаралады.

Аслан Ашхатов билдиргенди. Комиссия сабийле бля байламды кеп башка проблемаланы кепоренди, алачы кетеруно амаларын да созотен башкалары оюмларын да тынгылганды. Азында битеу айтылганына эсе алып, тишилу оноу чыгарганды. Ол санда КъМР-де Ич ише министрство бля бирге аксылбалык болмаганнагы контрольну кюендиргенге эмда суд этилгенле кестерин кылай жюроттенерине дайым кыз-кыяк болуп турурга керекди деп алай тохтадырганды.

Муниципалитетлеге ая тутулган, суд этилген жаш адамаланы бля сабийлени, жамаутадан айырмай, алачы кызыкларыны тозетуюно мадарларны этуюно эчи программасын жарыялаууна, ол санда бля заманларын алагы хайрыны болура кыуарга, иш бля да жалчутынуу кыйгасын этерге кереклиси эсертилгенди.

Жыйылууда 2020 жылда тамамаланылык ишени планды да кыабый керелгенди. Анда аксылбалык болмаганнагы араларында аманлык этгенлени санын азайтууно, осал кызыклыгы юйорлени ачыккала, алада сабийле тейиши болушкучу этуюно мадарлары белгиленигенди. Бек башы - законну бир кере бузганда экинчи да абдызма этуюно, деп айтылганды тобушеу.

Уголовный толтуруучу инспекциясыны тасматасын орунбасары Залина Куважукова билдиргенге кере, 2019 жылда аксылбалык болмаганнада этил жетиси эсепте алынганда, аладан тогузусу алгын да уголоный жуука тартылгандагы. Содолук болганы бешуелен бөрчлу халда ише салынгандагы, төрөуленине алачы тейоночра мадарла этилгенде, юечуелени эркиликтери сыйрылгандагы, төрөулениге юйден чыкмазга бурулгандагы.

Докарды эйтканга кере, эсепте турганына аспасы (65 процент) Росей Федерацияны Уголовный кодексини 158-ни статьясына (тону) кере жуука тартылганды. Бузукулук этгенлери тизмесине квартал сайын кыаралады.

Инспекторла алайланы юйорлени барыдыла, социал-юйретуу, маданият эм спорт ишлеге кыатышырча этдиле. Психолог жаны бля болушу да тап кыарлганды. Жуука тартылган эмда алачы ата-аналары бля аныгылау иш дайым бардырылды.

Аксылбалык болмаганнагы абадананы жанындан не зорлук этилгенлени, алачы сылтауларыны, алай ишлеге кыажу мадарлары ююлеринде а КъМР-де МБД-ны полицияны участка уполномочендерини аксылбалык болмаганнагы ишери жаны бля бөлөмөнө тамата

ХОПЛАНЫ Марзипат Сурапты автор алганды.

Бушуу

БАЛКИЗОВ Бати Ахмедович

Къабарты-Малкъар Республиканы маданияты улуу бушуу сынаганды. Поэт Бати Ахмедович Балкизов Балкизов катганды.

Он 1948 жылда 15 июлда Басхан району Огуры Кыуркужин элинде турганды. 1967 жылда шолуу бошаганды, ол кезиде аскерге чакырылганда.

Поэтика эсге оймекчилине бойсону, адабият билим алганды. 1981 жылда ол Москвада М. Горький аты Адабият институтуна заочный бөлөмөнө киргенди, аны жетишимли да таусканды.

Поэтин назмулары къабарты, орус тилдеде эм кичормеледе республикалы газетледе бля журналдады басмалангандыла, алачы

сезерине жылра тагыылгандыла. «Эльбрус» басмада башка-башка жылдада өз тилинде уруп, беш жыйылдыгы дуния жарыгын кыргенди. Аты айтылган кичормелер Валерий Латынин кичорон аны назмулары «Молодая гвардия», Шимал Кавказы шендоглоло постлерине «Созвездие родственных душ» жыйылдыгында басмалангандыла. 2017 жылда «Росей жазыуу» басма юйде аны «Светильник в сердце» деген жыйылдыгы чыкканды, ары назмула, балладамы «Тарыхны жоллары бля» деген поэма кшошулгандыла.

2019 жылда Бати Балкизов халк бирлики «Белье журавли России» миллет адабият фестивалыны лауреаты болганды.

Жарык, фахмулу инсанны ююсонден ачыгы эсгериле Къабарты-Малкъарында башкалар ююкерленде бля юйорлеге сактыларыкчыдыла.

«Аврора» журналдады. Шимал Кавказы шендоглоло постлерине «Созвездие родственных душ» жыйылдыгында басмалангандыла. 2017 жылда «Росей жазыуу» басма юйде аны «Светильник в сердце» деген жыйылдыгы чыкканды, ары назмула, балладамы «Тарыхны жоллары бля» деген поэма кшошулгандыла.

2019 жылда Бати Балкизов халк бирлики «Белье журавли России» миллет адабият фестивалыны лауреаты болганды.

Жарык, фахмулу инсанны ююсонден ачыгы эсгериле Къабарты-Малкъарында башкалар ююкерленде бля юйорлеге сактыларыкчыдыла.

КъМР-ни Маданият министрствосу, КъМР-ни Жазуучуларыно союзу.

Футбол

Къыйын жараулары татлы хыйсабы

«Спартак-Нальчик» бля айда кыуарчуларын кыуандырганды. Азыр эки матч эм Кисловодске бардырганды, алга Махачкаланы «Легион Динамо» командасын 3:1 эсеп бля кытканды. Чеченден «Ахмат 2» клуб бля тобушуюн а тенг эсеп бля бошаганды.

Генералде да Пятигорскте «Машук-КМВ» командасын 2:1 эсеп бля хорлаганды.

Февралда ая биринчи матч Георгий Романенкону атын ююроткен стадионда юйоруну жаруу этиптен кезуоде бардырылганды. «Легион Динамо» кеп болмай кыуарлган, жетишимли клубду, ЮФО-ну чемпиону лигасына доммак призерду, Дагыстанны чемпион лигасында уу кубок кыуарган клубду, экинчи хорланмы сыйырырга тынн болмаганды - биринчи тайм голосу бошаганды.

Чабыуулаага, аяусуз кыоруулануулаага экинчи тайм бай болганды. Ток ол башкы беш минут озгондой, Шауаланы Магомет эселени ачканды. Алай кыаршы коюнда да кеп турмай гол бля жууларганды - Сиюев топу башы бля уруп, кыабакыла

рыбыгы кийиргенди. Андан сора футболчула эти кесекни эселени перендралмай турганды. Оон бошагыра он минут кыалгандай, Ашуев, пенальтиден голну чыккандырганырандан сора спартакчылар арда эселени тенг эткенди, топу кыабакыга Телпшев урганды.

Матчланы ююслеринде оюму айта, «Спартак-Нальчик» баш тренери Заур Кийишев ала бу эки ийкезде жарауу кыстуу бардырылганды, жыйылдыгы программасын толусунай тамамлагандыларын билдиргенди.

«Машук» бля контроль матч футболчула кыыйын жарауулааган бир кезек арыгы керекбистенди. Алачы эки кыуамгы ююшкен эдик, биринчи таймда баш кыуауу майданга толусунай жибермегенбиз. Энди бизни «Биолог-Новокубанск», «Машук»-нада «Интер» бля матч сактыларына багы кыай биринчиликте бичгенбиз, экинчи жыйылгылаага да талайын алырга муралыбиз. Алай командада улуу тоюрунеле бардырырга умутууга жолуу, аспасындагы бытыр жетишимли болган футболчуларыбызга ышанабыз, - дегенди ол.

«Спартак-Нальчик» бля айда кыуарчуларын кыуандырганды. Азыр эки матч эм Кисловодске бардырганды, алга Махачкаланы «Легион Динамо» командасын 3:1 эсеп бля кытканды. Чеченден «Ахмат 2» клуб бля тобушуюн а тенг эсеп бля бошаганды.

Генералде да Пятигорскте «Машук-КМВ» командасын 2:1 эсеп бля хорлаганды.

Февралда ая биринчи матч Георгий Романенкону атын ююроткен стадионда юйоруну жаруу этиптен кезуоде бардырылганды. «Легион Динамо» кеп болмай кыуарлган, жетишимли клубду, ЮФО-ну чемпиону лигасына доммак призерду, Дагыстанны чемпион лигасында уу кубок кыуарган клубду, экинчи хорланмы сыйырырга тынн болмаганды - биринчи тайм голосу бошаганды.

Чабыуулаага, аяусуз кыоруулануулаага экинчи тайм бай болганды. Ток ол башкы беш минут озгондой, Шауаланы Магомет эселени ачканды. Алай кыаршы коюнда да кеп турмай гол бля жууларганды - Сиюев топу башы бля уруп, кыабакыла

«Волны» футбол лиганы «ЮВ» кесекни турнир таблицасы

№	Клуб	И	В	Н	П	М	О
1	Волгарь	18	16	2	1	41:7	47
2	Алания	18	14	1	3	50:13	43
3	Черноморец	18	10	3	5	38:19	33
4	Дружба	18	9	4	5	28:26	31
5	Динамо-Ставрополь	18	8	3	7	31:22	27
6	СКА Ростов-на-Дону	18	7	4	7	24:24	25
7	Махачкала	18	7	4	7	18:23	25
8	Легион-Динамо	18	6	6	6	15:21	24
9	Машук-КМВ	18	6	6	6	22:14	24
10	Биолог-Новокубанск	18	6	5	7	17:22	23
11	Спартак-Нальчик	18	4	7	7	18:33	19
12	Интер	17	5	4	7	22:39	19
13	Краснодар 3	18	5	3	10	19:34	18
14	Урожай	18	4	5	9	19:37	17
15	Спартак-Владикавказ	18	1	5	12	14:39	8
16	Анжи	18	2	6	9	19:28	6

матч футболчула кыыйын жарауулааган бир кезек арыгы керекбистенди. Алачы эки кыуамгы ююшкен эдик, биринчи таймда баш кыуауу майданга толусунай жибермегенбиз. Энди бизни «Биолог-Новокубанск», «Машук»-нада «Интер» бля матч сактыларына багы кыай биринчиликте бичгенбиз, экинчи жыйылгылаага да талайын алырга муралыбиз. Алай командада улуу тоюрунеле бардырырга умутууга жолуу, аспасындагы бытыр жетишимли болган футболчуларыбызга ышанабыз, - дегенди ол.

КУЛЬЧАЛАНЫ Зульфийа.

Ахшы торпениеле

Пособиялары елчери эсгенди

Быйылгы 1 февралдан башлап Росей Федерацияны Социал страховоно фондуу бютюджетинден теленген пособияларыны елчери эсгенди. Алай бля сабий тугуанда бир жолга берилген ача 18.004,12 сомга жеткенди.

Кыаганакыга жыл бля жарым толгунуу кыарганга ай сабий этиллик болушкучу бек аз елчери 3.375,77 сомга жеткенди, экинчи эмда андан сора туу башы бала ююн а 6.751,54

сом телерге деп тохташдырылганды. Аурулугу болган тишери медицина учуреданияга эсепте 12 айлык болгунуу тошкен эсе, анга бир жолга 675,15 сом теленеди.

2020 жылда аурулугу болган эмда аны табыл кытуулган тишери бля бериллик пособияны елчери андик аны жыл алгы теленген орталыгы иш хакына кере тергелди. Иши стажа алгы айдан аз эсе ая, ол ача МРОТ-ха тенди.

Эки жылны хак амалганынча негда айлыгы эки жылны негда МРОТ-дан аз болганына орталык иш хакы айлыкны бек аз елчерине тенг этилди. Кыарында сабий болганында эмда баласын тапкандан сора болжаллы халда ишлемай турган тишери бля теленири ача айлыкны бек аз елчери - 12 130 сомга - кере тергелди.

Урунганга пособияны тонозлей Социал страховоно фонддан аладыла, бир жерде да ишлемегеле эмда профессионал билим берген учуреданияда очно окуганга ала ача жашаган жерлеринде социал кыоруула органа Федерал бюджеттен теленди, деп билдиргенди РФ-ни Социал страховоно фондуу КъМР-де регион бөлөмөнө пресс-службаасында.

«Спартак-Нальчик» бля айда кыуарчуларын кыуандырганды. Азыр эки матч эм Кисловодске бардырганды, алга Махачкаланы «Легион Динамо» командасын 3:1 эсеп бля кытканды. Чеченден «Ахмат 2» клуб бля тобушуюн а тенг эсеп бля бошаганды.

Генералде да Пятигорскте «Машук-КМВ» командасын 2:1 эсеп бля хорлаганды.

Февралда ая биринчи матч Георгий Романенкону атын ююроткен стадионда юйоруну жаруу этиптен кезуоде бардырылганды. «Легион Динамо» кеп болмай кыуарлган, жетишимли клубду, ЮФО-ну чемпиону лигасына доммак призерду, Дагыстанны чемпион лигасында уу кубок кыуарган клубду, экинчи хорланмы сыйырырга тынн болмаганды - биринчи тайм голосу бошаганды.

Чабыуулаага, аяусуз кыоруулануулаага экинчи тайм бай болганды. Ток ол башкы беш минут озгондой, Шауаланы Магомет эселени ачканды. Алай кыаршы коюнда да кеп турмай гол бля жууларганды - Сиюев топу башы бля уруп, кыабакыла

Шендеге дерри белгисиз шартланы ачыккылай

И ишени ветеранларыны жамаут организациасыны келечилери - полицияны отставкадагы полковниги Валерий Шинков бля уголоный-толтуруучу системде кыуулук этил кеткен Залимгерий Шегомов бирге кеп шартланы бля документ жыйышдырып, «Батырлыгы ююн саугаларга» деген китанын басмадагы эдиле.

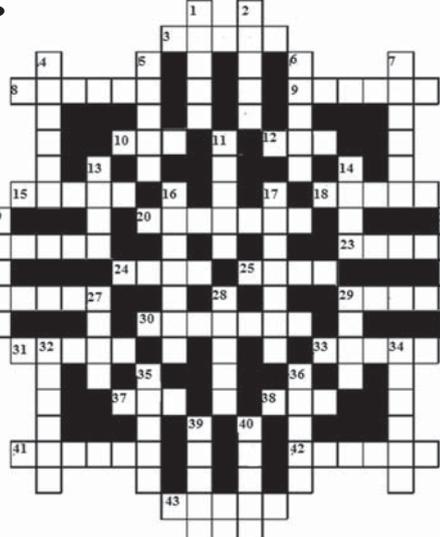
Улуу Хорланмы 75-жылдыгына жоралганган бу изданида Къабарты-Малкъарны кеп миллетли халкыны жигитлигин ююсонден хапарлайды, бусагытаа дерри белгиле болмаган шартланы да ачыккылайды. Авторла фашист уучуучула бля сермедте этген кишиликлери ююн «За отвагу» эмда башка майдаллагыта да тишили болганды тюрюнон эки шартланы да ачыккылайды. Авторла фашист уучуучула бля сермедте этген кишиликлери ююн «За отвагу» эмда башка майдаллагыта да тишили болганды тюрюнон эки шартланы да ачыккылайды. Авторла фашист уучуучула бля сермедте этген кишиликлери ююн «За отвагу» эмда башка майдаллагыта да тишили болганды тюрюнон эки шартланы да ачыккылайды.

Киталха материалланы кылай жыйышдырганылары ююсонден алай, ала Улуу Ата журт уруш бошагыны кеп заман озганны ююн фронтчулары ююсонден кеп зат билерге ош табилымдарын, бир-бирлерин суратлары окуна болмаганнагы жарып белгилейди. Алай табылганды да эсеп келген телерде богонюго мамыр жашуа ююн жан бергенлени кишиликлери ююсонден кеп хапар билдирилди, алачы алтары унутулмазды себеплик этердикиле.

СЁЗБЕР

ЭНИМЕ: 3. Бал чибилени чыбарлары. 8. Халкны изындан тизген саясат тамата. 9. Иш этуу. 10. Мал орун. 12. Суу боюунда «жылуук» терек. 15. Улуу гебен. 18. Сюрюнде оны да кыйгандыла тауула. 20. Эски таулу жол елчем. 22. Ол коюнден ийманы болган ким да кыорканды. 23. Нарт. 24. Эр киши сабий. 25. Кыуш бала. 26. Шах-шаха алай да айтадыла. 29. Ушкуню торлоосо. 30. Ачылгыз - туз кибик, аруулуз - буз кибик, арууу чакыганга дарман болган минерал. 31. Ити тукуздан чыкканы, дармакы одамдан бир. 33. Жетишкен ары кыпкан. 37. Душман. 38. Улуу кыялы. 41. Шинки. 42. Айтканын, эткенине сокорууну одам. 43. Ууук тууралган этден бля чеден этилген ашарык.

ЁРСИНЕ: 1. Эски аскер саут. 2. Чиле. Аруу чача да айтадыла алай. 4. Нартла жашаган тауладан бирини аты. 5. Адамда, жерде да болады ол. 6. Терек. 7. Заманын бир зат эте ашарык. 11. Кыарачай да курорт жер. 13. Тамыры ашарга жараган улуу чачырыктын асы. 14. Космос. 16. Таулу омак жуулук. 17. Ашгаанын телки этуочу хан. 19. Бузтоу. 21. Топ-оке эткенде койрылгануучу атылуучу металл. 27. Жас салмууч терек. 28. Тирмен

ГАЗЕТНИ 14-НОМЕРИНДЕ БАСМАЛАНГАН СӨЗБЕРНИ ЖУУЛАРЫ:

ЭНИМЕ: 1. Жухар. 4. Жукучу. 10. Хопар. 11. Намоз. 12. Айнома. 13. Ыйык. 15. Карт. 18. Ышан. 20. Экеят. 21. Тыл. 23. Саулук. 24. Кызурка. 27. Акат. 29. Уручу. 31. Омар. 32. Маму. 33. Наша. 34. Шухелук. 36. Аштек. 38. Ораза. 40. Агылау. 41. Шаудан.

ЁРСИНЕ: 2. Аян. 3. Хора. 5. Кыана. 6. Чым. 7. Ахшылык. 8. Орток. 9. Азгылык. 14. Ксан. 15. Кут. 16. Озаруу. 17. Ин бурун. 19. Ауана. 22. Ырхым. 25. Бомлоу. 26. Аргымак. 28. Тоу. 30. Ууахты. 31. Оюн. 34. Школ. 35. Кыду. 37. Танг. 39. Ана.

УЧРЕДИТЕЛЬ: КЪАБАРТЫ-МАЛЪАР РЕСПУБЛИКАНЫ ПАРЛАМЕНТИ БЛЯ ПРАВИТЕЛЬСТВОСУ

Баш редактор АТАЛАШЫ Жамал

РЕДАКЦИЯ: ТЕКУШАНЫ Хауа (баш редактору орунбасары) ЖАН УРАЗЛАНЫ Нажабат (баш редактору орунбасары), ТОКЪУШАНЫ Борсе (жууулу секретары), ТРАМЛАНЫ Зукура, МУСУКАЛАНЫ Сакнат, ТИКАЛАНЫ Фатима, УШАШАНЫ Мурат.

ТЕЛЕФОНЛА: Редактору приманы: 42-63-01. Баш редактору орунбасары: 42-38-21, 40-84-82. Жууулу секретары: 42-66-85. Секретары: 48-93-62, 40-84-82, 42-63-52. Экономист: 42-66-73. Кутура: 42-66-76. Социал ише: 42-75-82, 40-59-18. Курортта, туризм эм спорт: 40-39-93, 42-66-71. Окуучууна бля байламдыкыла жорюктуу эм жалгалуу: 42-37-94. Эчи корреспондент: 42-68-72. Операторла: 40-28-49, 42-39-65.

Редакция авторла бля кызгаты жорюктейди. Клоп жазмадагы ресектин этилмейди эм ала артка кытарылмайдыла. Газетте басмаганга материалла айтканы оюмола ресектин оюму бля келишимге болушкучу. Ала айтканын зат ююн Росей Федерацияны Басмаы ююсонден законна тишилдикке материалла авторлары кесери жууулулдыла. Редакция авторлардан 400 гезет тизгенден (машина бля жазылган 5-6 бет) кепино аймады. Газет Басмаы эм асмады информацияны эркиликтери кыоруула жаны бля Къабарты-Малкъар регион инспекцияда 2016 жылда 19 декабрде регистрация этилгенди. Регистрация номер - ПН № ТУ07-00118. Индекс - 51532

Газетти басмагы «КъМР-Мена» ГКУ-ну комьютер службаы хазыр эткенди. Газет «Тетраграф» ООУ-ну типографиясыла басмагангады. Назарлы маар, Ленин ала проспекти, 33. Газеттин ислерине тапшыруу ююн КъМР-ни почта сымыны федералый Управленийсы жууулулды. Телефонна: 76-01-21. Газеттин рохингады сагыу ююн КъМР-ни «Россец» акционер обществосу жууулулды. Телефон: 42-69-34. Газет ийылгыла юе кере чыгады - геумур, орт, аягыт, шабат кюнде.

Номерге графике кере 19.00 сагытта клоп салында. 20.00 сагытта клоп салынганда.

ГАЗЕТНИ НОМЕРНИ ЧЫГАРГАНЫЛА: Тикаланы Фатима - дежурный редактор; Кучукуланы Сабит, Кетгенчаны Зульфийа - жууулу секретары орунбасарлары; Бичкеканы Жаннет - (1-2-чы бет), Сейланы Вала - (5-6-чы бет) корректорла.

Тиражы 1432 экз. Заказ № 119 багысы 10 сомду.

РЕДАКЦИЯНЫ ЭМ ИЖАТАНЫН АДРЕСИ: 36000, Нальчик шахар, Ленин ала проспекти, 5. электрон почта: elbor_50@mail.ru